

Història

Les claus d'una epopeia

■ Àngel Duarte i Montserrat

Des de fa uns anys, i en col·laboració amb d'altres historiadors, Albert Balcells està intentant omplir alguns dels buits que, en matèria d'obres de referència, pateix la cultura catalana. L'empresa crec que se sosté sobre una doble premissa. D'entrada, que el primer terç del segle XX seria un temps en què, deixant enrere el perfil provincial, el país s'embarcà en una admirable tasca de (re)construcció nacional. Tot seguit, que és obligat de fer aquella mena de treballs sistemàtics que deixen constància del que han estat les institucions del país; les *obres de referència* que la derrota del 1939 obligà a abandonar o a diferir en el temps. Emmarcat en aquest programa que mescla historiografia i patriotisme, ha sortit el segon volum de la història de l'Institut d'Estudis Catalans, el que s'ocupa del període franquista i de la Transició.

La dimensió de l'epopeia es cospa des de les primeres planes, quan,

Albert Balcells és un dels tres autors del nou llibre sobre l'IEC

XAVIER CARRION

fent ús del testimoni de Josep Maria López-Picó, se'ns recorda que el 1943 l'IEC era poca cosa més que una tertúlia de supervivents d'un trist naufragi. Des d'aquí, i no sense contrarietats de tota mena, endavant.

Els primers capítols són absorbents. Hi trobem el paper central del mecenatge i les complicades relacions amb les institucions de l'època -la Universitat i el CSIC, la Diputació i l'Ajuntament-; els contactes amb

l'exili i els amics estrangers; els treballs de Ferran Soldevila i de Jaume Vicens i Vives i l'activació de les seccions i les societats d'estudi. L'obra no és un mer panegíric, i no eludeix els tons grisos. Ni oculta, encara que a vegades hi passi de puntetes, les picabaralles a l'interior de l'entitat. Algunes de tan *glorioses* com la que sostingueren al llarg del temps Ramon Aramon i Joan Coromines.

La lectura del llibre es fa més asossegada en arribar als anys 60, 70 i 80. També, probablement, més carregosa. Els llistats de noms, com les cronologies i l'acumulació de dades, són obligats en un treball d'aquesta naturalesa. En qualsevol cas, el lector encuriosit també es trobarà amb un seguit d'informacions que li permetran valorar l'emergència de noves fornades d'intel·lectuals, científics i humanistes, i tenir una visió més completa del que fou el combat per la democràcia i l'autonomia. I no poques de les claus per entendre les limitacions, d'una institució i d'una cultura. *

La fitxa

Història de l'Institut d'Estudis Catalans, vol II. De 1942 als temps recents

Albert Balcells, Santiago Izquierdo, Enric Pujol
Institut d'Estudis Catalans
Barcelona, 2007
Preu: 31 €
Nº de pàgines: 496

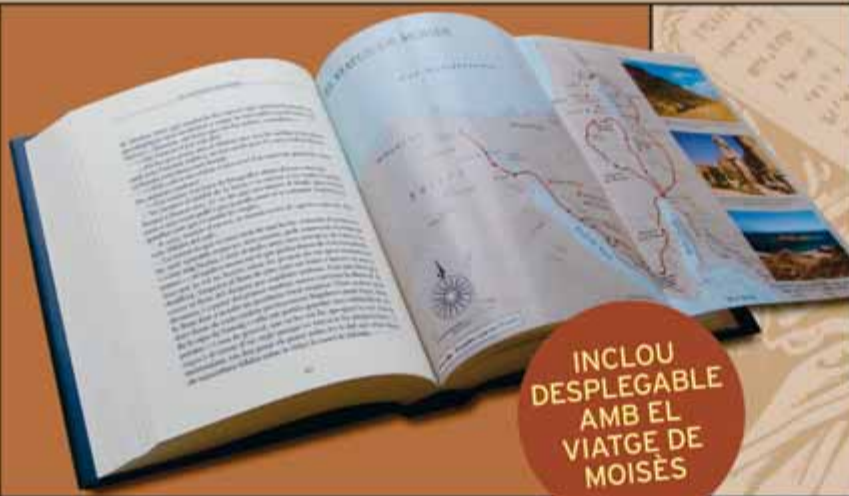
■ El nou volum de la història de l'IEC permet resseguir, de manera marcadament acadèmica, l'empresa de redreçament cultural des dels primers temps del franquisme i gairebé fins a l'actualitat

1 2 3 4 5

EXCEPCIONAL!

ELS ÀRABS LES VOLEN ACONSEGUIR, ELS CRISTIANS NECESSITEN DESTRUIR-LES, ELS JUEUS DESITGEN AMAGAR-LES... UNES MISTERIOSES TAULES POSARAN EN PERILL LES GRANS RELIGIONS DEL MÓN. **EL TESTAMENT DE MOISÈS** DE LLUÍS BUSQUETS, UNA NOVEL·LA EXCEPCIONAL QUE EN DESCOBREIX LA VERITAT. **NOMÉS A ALISIS.**

Alisis és una marca registrada del Grup Cultural 30

INCLOU DESPLEGABLE AMB EL VIATGE DE MOISÈS

